



25.5.2012

Sisäasiainministeriö
Kirjaamo
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Sisäasiainministeriön lausuntopyyntö 10.5.2012

Poliisin hallintorakenteen kehittämistä koskeva lausunto

Pyydettyinä lausuntona Lapin aluehallintovirasto esittää asiassa seuraavaa:

1. Uudistuksessa tulee ottaa huomioon Lapin muusta Suomesta poikkeavat erityisolosuhteet. Niitä ovat erityisen harva-asutus Rovaniemen ja Kemi-Tornion ulkopuolella ja asutuksen keskittyminen näille alueille. Poliisin keskimääräisiä toiminta-aikoja laskettaessa nykyinen asutusrakenne ja keskittymiskehitys tuottavat kohtuullisia keskiarvoja toimintavalmiusajoissa, mikä on jo johtanut väärin johtopäätöksiin maakunnan keskusten ulkopuolisen alueen osalta. Poliisin kyky turvata muualla maakunnassa kansalaisia vaaratilanteissa on jo nyt vähäinen ja muu yleinen turvallisuuden tunnetta lisäävä ennakoiva näkyvyys vähenee vuosittain.

Uudistuksessa tulisi lisäksi ottaa huomioon jo mittavaksi kasvanut matkailu ja jyrkässä kasvussa oleva Venäjän rajan ylittävä liikenteen ja matkailun kasvu.

2. Poliisin lupapalvelujen ja mahdollisten muidenkin palveluiden sähköistäminen on Lapin näkökulmasta tarkoituksenmukaista edellyttäen kuitenkin, että Lapin kaikille alueille turvataan riittävä tietoliikenneyhteys alueellisesti tasapuolisin kustannuksin.

Yhteispalvelun organisointi kunnittain on lähtökohtaisesti hyvä Lappiin sopiva ratkaisu. Yhteispalvelun hyvä järjestäminen yhteisvastuullisesti kunnan kanssa mahdollistaisi monissa tapauksissa jopa menetettyjen valtion hallintopalvelujen palauttamisen kuntatasolle. Yhteispalvelu mahdollistaisi myös tuetun verkkopalvelun paikallistasolle, mikä on tarpeellista suurelle joukolle kansalaisia.

3. Mikäli poliisilaitosten määrää vähennetään, tulisi Lapista muodostaa koko maakunnan kattava Lapin poliisilaitos, jolloin hallinnonrajat yhdistyisivät myös mm. Lapin aluehallintoviraston sekä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueeseen.

LAPIN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 017 300

faksi 016 319 513

kirjaamo.lappi@avi.fi

www.avi.fi/lappi

Valtakatu 2

PL 8002, 96101 Rovaniemi

Toimialueena yksi Lapin poliisilaitos olisi 29 % koko maan pinta-alasta ja toimialueen erityispiirteenä harvan asutuksen lisäksi on kasvava kansainvälisyys ja vilkas rajat ylittävä kanssakäyminen Ruotsiin, Norjaan ja Venäjälle. Yhtenevät aluehallinnon rajat helpottavat merkittävästi viranomaisyhteistyön järjestämistä, johon on kasvava tarve mm. ongelmien syntyä ennalta ehkäisevän toiminnan organisoimisessa ja muussa hallinnonrajat ylittävän yhteistoiminnan lisäämisessä.

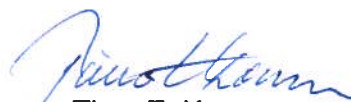
Poliisilaitosten määrän mahdollisesti vähentyessä tulisi kuitenkin erityisesti huolehtia siitä, ettei poliisiresursseja (virkoja) keskitetä vain poliisilaitoksen sijaintipaikkakunnalle. Pitkien etäisyyksien Lapissa on välttämätöntä, että poliisin toimintayksiköitä on maakuntakeskuksien lisäksi vähintään seutukuntakeskuksissa keskuksista etäisimmissä kunnissa. Mikäli poliisityön paikallistuntemus tyystin menetetään, se vähentää monilla tavoilla poliisityön tuloksellisuutta ja tehokkuutta.

4. Lapin aluehallintovirastossa ei ole omaa poliisin vastuualuetta, vaan poliisiyhteistyö on organisoitu Pohjois-Suomen aluehallintoviraston poliisin vastuualueelle Ouluun. Näin toimien poliisiyhteistyö poliisin vastuualueen kanssa on rajoittunut ensi sijassa peruspalvelujen arvioinnin toteuttamiseen. Muu alueellinen viranomaisyhteistyö poliisin kanssa on järjestetty Lapin poliisilaitoksen ja osaltaan myös Perä-Pohjolan poliisilaitoksen kanssa.

Lapin aluehallintoviraston näkökulmasta ei ole esitettävissä erityisiä perusteluita aluehallintovirastojen poliisin vastuualueen säilyttämiseen. Yhteistyötarve poliisin kanssa kuitenkin kasvaa selvästi, kun nyt on ryhdytty alueellisesti toimeenpanemaan sisäisen turvallisuuden ohjelmia. Tämä välttämätön yhteistyövelvoite ongelmia ennalta ehkäisevässä toiminnassa ja muussa viranomaistoiminnassa tulee aluetasolla osoittaa poliisin osalta poliisilaitokselle. Poliisin on oltava aluetasolla aktiivinen osapuoli sisäisen turvallisuuden ohjelman alueellisen toimeenpanosuunnitelman tekemisessä.

Poliisihallintoa järjestettäessä tulisi lisäksi välttämättömänä reunaehtona ottaa huomioon paikallistasolla jokaisessa kunnassa tarpeellinen viranomaisyhteistyö konkreettisessa turvallisuussuunnittelussa ja arjen turva-työssä. Jokaiseen kuntaan on nimettävä tätä tehtävää hoitava "vastuupoliisi".

Ylijohtaja



Timo E. Korva